

ཁྲིམས་འགའ་བཅའ་འཇུག་ལ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཞི་བའི་རོ་ཚོས་བྱས་ཤིང་། ཚེས་ ༡༥ ཉིན་བོད་ཀྱི་སྐྱབ་མེད་པའི་དབུ་འཁྲིད་སྤྱི་
ཚོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་དབུས་པའི་བོད་གཞུང་པགའ་འགན་དང་། བོད་མི་ཁྲིམས་མང་པོ་བཅའ་ཁྲིམ་
དུ་གྲུང་དགོས་བྱུང་།

རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ལོར་མདོ་སྟོད་སྐྱེད་ཁུལ་ནས་འགོ་བརྟུགས་ཏེ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་འགྲུར་
ཟེར་བ་དོན་དུ་མི་དམངས་སྤྱི་ཁབ་ཅན་དུ་བསྐྱར་ནས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གྲུང་མ་གྱིང་པའི་ཕྱ་གོ་དང་དམར་གསོད་ཀྱིས་བོད་མི་
རིགས་ཅུ་མེད་དུ་འགྲོ་ལ་ཉེ་བ་དང་། ལོ་སྟོང་སྤྱག་མང་པོར་བསམགས་པའི་རྒྱ་དངོས་མཁར་དབང་བཅའ་འཇུག་བྱས་པའི་སྟོར་བཤ་
ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཡིས་ཡིག་འབྲུ་ཁྲི་བདུན་གྱི་ཡིག་ཆའི་ནང་གསལ་བ་དང་། དེ་ནས་རིག་གནས་གསར་བཞེ་ཆེན་པོ་ཟེར་བའི་ལས་
འགུལ་སྐྱེལ་ཏེ། རྒྱུང་བཞི་ཅུ་གཏོར་ཟེར་བའི་མིང་ཐོག་ནས་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་སྐྱུ་གསུང་སྤྱགས་ཉེན་རིགས་གཏོར་བཅོམ་མཚོན་
པའི་གྲོང་གུན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པ་བཟོས་ཏེ་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། རྒྱུང་ཡིག་གོམས་སྐོལ་ཡོངས་རྫོགས་ཅུ་མེད་
གཏོར་ཐབས་བྱས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ དང་ ༡༩༩༠ ལོར་ཕྱ་རྗེས་སུ་བོད་ནང་བོད་མི་ཚོས་ཞི་ཚོལ་རིམ་བར་བྱ་དགོས་བྱུང་བ་དང་། ཕྱི་ལོ་
༡༩༩༥ ལོར་བོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་ནང་ས་ཀྱི་ཞི་ཚོལ་ཆེན་མོ་གྲུང་སྐབས་སུ་རྒྱ་གཞུང་གིས་ཉེན་གཞོན་བྱས་ཏེ། མི་མང་སྟོང་སྤྱག་
མང་པོ་དམར་གསོད་དང་བཅོམ་འཇུག་བྱས་པ་མ་ཟད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་ད་བར་རང་བྱས་མེར་བསྐྱེགས་གནང་མཁན་གཤམ་
རྟོགས་གསལ་བོ་གྲུང་བ་བོད་མི་གྲངས་ ༡༥༥ ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་རོ་ཚོལ་གནང་ཡོད། དེ་ནི་འཇམ་གྲིང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཁྲིད་རང་
གི་ཆེ་སྟོག་མེ་ལ་བསྟོན་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཆེད་རང་དབང་འཐབ་ཚད་གནང་བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

དབུ་བོ་རྒྱ་དམར་གཞུང་གིས་བོད་ལ་ཉེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་བྱས་པ་ནས་བཟུང་། བོད་མི་ས་ཡ་གཅིག་དང་འབྲུམ་
གཉིས་བཟལ་བ་དུས་མིན་སྟོག་སྟོན་དང་ཁྲི་སྤྱག་མང་པོ་འཇིན་བཟུང་བཀག་ཉར་བྱས། དགོན་སྡེ་གྲུ་ཆོང་དུག་སྟོང་སྤྱག་གཏོར་
བཅོམ། བོད་ལུལ་སྟོང་སྤྱག་བར་གསུམ་ནས་གཏོར་ཁ་སྟོག་འདོན་དང་། ཉམས་ཚལ་གཙོད་འབྲེག་གཙང་ཆུ་བཀག་སྐྱིལ་དང་ཁ་
བསྐྱར་སོགས་རང་གྲུང་ཁོར་ལུག་ལ་གཏོར་སྟོན་ཆོད་ལས་བཟལ་བ་བཏང་དང་གཏོར་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་སྐྱེའི་ཆར་ཡང་
བོད་མི་དམར་གསོད་དང་། བཅོམ་འཇུག་གཙང་དུང་། བོད་མི་ཚོའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་ཚོས་དད་རང་དབང་བཅའ་འཇུག་འཇོག་
རྒྱུ་ཡིག་ཅུ་གཏོར་དང་འགྲོ་ཡོང་བཀག་སྟོམ། སྐྱ་བཞུད་དང་གསར་འགོད་ཀྱི་རང་དབང་སོགས་ཡོངས་སུ་བཅའ་འཇོག་བྱས་ཏེ།
བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་རྒྱ་ནག་ཅན་དུ་སྐྱུར་རྒྱུའི་སྲིད་བྱས་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། བོད་སྤྱི་ལོ་རྒྱུང་གིས་པ་
ས་ཡ་གཅིག་སྤྱི་གཏན་འཇགས་སྟོབ་བྱའི་ནང་དུ་བཅུག་སྟེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཁྲིམས་ལུགས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་མི་སྟོན་ལས་
ཡོངས་སུ་འགའ་བའི་བོད་མི་རིགས་ཅུ་མེད་བཟོ་རྒྱུའི་རྒྱ་སྐྱུར་གྱི་སྲིད་བྱས་ཆེས་གདུག་ཆུབ་ཅན་ལག་བསྟར་རྒྱུ་འཁྲོངས་བྱེད་
སྤུས་སུ་གྱུར་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལོ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་ཨ་རིའི་ཕྱི་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་ལ་བོད་ནང་པར་འགོ་རྒྱུར་
འོང་གི་གནས་སྟངས་དང་བོད་དོན་གྲོས་མོལ་དགོས་པའི་གནད་དོན་གཉིས་ཐོག་སྟུན་སྟུན་བཏོན་ཡོད། བོད་ནང་པར་འགོ་རྒྱུར་འོང་
གི་གནས་སྟངས་གསལ་བའི་སྟུན་ཐོབ་ནང་རྒྱ་ནག་གིས་ཨ་རིའི་ཕྱི་སྲིད་མི་སྣ་དང་། གསར་འགོད་པ། ཕྱི་རྒྱལ་མི་རིགས་ལྗམས་
བོད་ནང་བསྟོན་པར་བཀག་སྟོམ་འབྲེགས་ཆེ་དང་མདོན་གསལ་ཅན་གྱི་དོགས་སྐྱུང་གྲུ་ར་སོགས་བསྟན་གཙོད་དང་འཇིགས་སྐྱུལ་
སྤུ་མ་སྐྱུང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་སོགས་གསལ་འདོན་བྱས་ཡོད་པ་དང་། བོད་དོན་གྲོས་མོལ་གསལ་བའི་སྟུན་ཐོབ་ནང་། རྒྱ་ནག་དང་

མདོ་དོན། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བོད་མི་ཡོངས་ཚོགས་བཅོམ་བཟུང་བྱས་པ་ནས་བོད་ཚོལ་གསུམ་མི་རིགས་དང་
 བཅས་པ་ལི་གསོན་ཆགས་འདིག་གི་གནས་སྤྱོད་རྒྱུ་ཆེས་གཏུག་རྒྱུ་ཅན་གྱི་སྲིད་བྱུས་རྒྱུ་ཆད་མེད་པ་ལག་བསྟར་བྱས་
 ཉེ། བོད་ནང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྟངས་རྒྱ་རྒྱུ་ལོ་རེ་དམ་འགཉེན་གཞོན་ཆེ་བའི་རྒྱ་དང་སྤྱི་མཐུན་གནས་སྤོངས་ཡིན་
 ལ། བོད་ཀྱི་སྲོད་བཟུང་གཉིས་ཀ་རེ་ཞན་རེ་སྤྱི་ལུ་འགྲོ་བཞིན་པར་བརྟེན། བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་
 རིམ་བར་གཏུང་མེས་མཉམ་སྦྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་བཞག་ཡོད་པ་དང་། ད་ལན་སྐབས་ ༡༩ པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཚོགས་
 ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་དང་པོ་འདྲིའི་ཐོག་གཞུང་འབྲེལ་གཏུང་མེས་མཉམ་སྦྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་ཅིག་འཛོག་དགོས་པ་གཤམ་
 ཆེར་མཐོང་།

གྲོས་ཚོད།

- ༡༽ ད་བར་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བོད་མི་རྣམས་ལ་བཅོམ་གཞོན་དང་སྤྱི་ལུ་སྲོད་མནར་གཅོད་འོག་བོད་བསྟན་སྲིད་མི་
 རིགས་ཆེད་ལུས་སྲོག་ཡོངས་སྲོད་དང་བཅས་པ་སྲོམ་གཏོང་གནང་མཁན་རྒྱལ་གཅེས་དཔལ་འབྲོང་པའི་ཡོངས་ཀྱི་
 ལྷག་བསམ་དང་སྤྱི་ལུ་སྲོད་ལ་ཡི་རངས་དང་། འཕགས་མཚོག་འདིག་ཉེན་མགོན་པོས་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་སྤོངས་ཡང་
 བོད་གངས་ཅན་སྲོད་སྤྱི་ལུ་སྲོད་ལོང་བོད་བསྟན་སྲིད་མི་རིགས་ཀྱི་ཆེད་མདུན་མཚན་རྗེས་འཛོག་གནང་ཡོང་བའི་སྲོན་
 འདུན་དང་ལུས་ལུས་ཉེ་འབྲེལ་སྲོམ་བཅས་ཡོངས་ལ་ལྷགས་གསོ་ལྷ་རྒྱ།
- ༢༽ རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་གཞི་རྩའི་ཐོབ་ཐང་དང་འགཤམ་བའི་ཆེས་གཏུག་རྒྱུ་ཆེ་བའི་འགྲོ་བཞིན་གྱི་སྲིད་
 བྱུས་རྣམས་འཕྲལ་དུ་མཚམས་འཛོག་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་གཞུང་གིས་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལོང་ཐོག་ནས་ཆོས་
 ལུགས་ལྷང་གོ་ཅན་དུ་བསྐྱར་བའི་སྲིད་བྱུས་དང་། བོད་ཀྱི་བྱིས་པ་རྣམས་བཅའ་སྲོད་སྲོམ་གྱི་ཐེང་བར་བཅོམ་གྱིས་
 འཁྲིད་དེ་རང་གི་པ་མ་དང་། སྤྱི་ཚོགས། རྒྱུ་ལོག་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་ཁ་བྲལ་དུ་གཏོང་བཞིན་པའི་མི་རིགས་ཅ
 མེད་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱོད་སྲིད་བྱུས་བཅས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྒྱ་རྒྱུ་དང་། བོད་ནང་གི་བོད་མིའི་མཛོན་འདྲོད་བཞིན་འགྲོ་
 བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་། རྒྱུ་ལོག་གསོ་སྲོད་ལྷ་རྒྱ་བཅས་ལ་རང་དབང་སྲོད་དགོས།
- ༣༽ ལ་པའ་ཆེན་སྤྱི་ལུ་སྲོད་བཟུང་བའི་ལྷན་འཛོལ་དགོ་འདུན་ལེ་ལེས་འཛིན་ལས་ (དགོ་འདུན་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མ་)མཚོག་གིས་
 གཅོས་རྒྱ་གཞུང་གི་བཅོམ་འོག་ཏུ་སྤྱི་ལུ་སྲོད་སྲོད་བཞིན་པའི་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བཅོམ་པ་རྣམས་གང་མགྲོགས་སྲོད་
 བཞོལ་བཏང་ནས། ཁོང་རྣམ་པའི་ཆེ་སྲོག་དང་། རང་དབང་ལ་འགན་ཁུར་བའི་ཐོག་ནས་འགྲོ་བ་མིའི་གཞི་རྩའི་ཐོབ་ཐང་
 ཡོངས་སུ་སྲོད་དུ་འཇུག་དགོས་པ་ནན་བརྗོད་ལྷ་རྒྱ།
- ༤༽ ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་བབ་ཐོག་ནས་བོད་ལོ་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་ནས་ཡང་མིན་པར་རང་བཅོམ་གཅོད་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་
 ཡིན་པ་དང་། ད་ལྟའི་བོད་རྒྱུ་ལོ་དཀའ་ལྷོག་སེལ་ཆེད་གཉིས་སྤྱོད་དབུ་མའི་ལམ་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་དགོངས་དོན་ལྷན་རྒྱ་
 གཞུང་ནས་བསམ་ཞིབ་ཀྱིས་བོད་རྒྱུ་ལོ་དཀའ་ལྷོག་གོས་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་སེལ་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་ནན་བརྗོད་ལྷ་རྒྱ།
- ༥༽ རྒྱ་གར་གཞུང་མང་གཉིས་ཀྱིས་བཅོམ་སྲོལ་བོད་མི་རྣམས་ལ་གཞལ་དུ་མེད་པའི་བཀའ་རྒྱུ་བསྐྱེད་པར་ལྷགས་རྗེ་ཆེ་
 ལུ་བ་དང་། ཨ་རི་གཞུང་དང་གྲོས་ཚོགས། དེ་བཞིན་ཡུ་ཤོབ་དང་། ཨེ་ཤི་ཡའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་དང་། གཞུང་འབྲེལ་མ་

ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་སོགས་ནས་བོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཇི་ཅག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྐབས་འདིར་བོད་ཀྱི་བདེན་པའི་འཐབ་
ཚོད་ལ་རོགས་རམ་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བར་བཀའ་བློན་མཉམ་དུ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱ།

༤༽ རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བོད་ས་ཉམ་བཟུང་བྱས་པ་ནས་བཟུང་། རྒྱ་གཞུང་གི་ཆེས་གདུག་ཚུབ་ཅན་གྱི་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་
བཅོན་གཞོན་འོག་གཞིས་ལུས་བོད་མི་རྣམས་ཉེན་མཚན་འཁྲོལ་དཀའ་བའི་སྐྱབས་སྐྱོད་མཚན་གཅོད་མུངས་དང་སྲོང་
བཞིན་པའི་ཇི་ཅག་གནས་སྐབས་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེན་དང་། རང་དབང་ལུང་བར་ཡོད་པའི་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་
གོ་སྐབས་དམ་འཛིན་གྱིས་བོད་དོན་དེའི་བསྐྱབས་དང་། སྲིད་གཞུང་ཁག་ལ་ཞུ་བཀུག་ལས་འགུལ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་སྲུང་
ལྷག་བྱས་པ་མཉམ་སྦྲེན་དང་། བོད་ཀྱི་བདེན་པའི་འཐབ་ཚོད་དང་། བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། རྒྱ་ཡིག་རྣམས་
མི་ཉམས་རྒྱུ་འཛིན་བྱ་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་བྱས་པ་བོད་མཚོར་གཏོང་རྒྱུ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་བྱར་བྱ་མཉམ་འདེགས་བྱ་
དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་སྦྱོ་ལོས་གོས་ཚོད་དུ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༢ ལ།

གོང་གསལ་གོས་ཚོད་འདི་བཞིན་སྐབས་ ༡༤ བའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་དང་ཐོར་བཟོ་སྐོང་ཞིབ་རྒྱས་གནང་
སྟེ་སྦྱོ་ལོས་ཐོག་གཏུན་འབེབས་ཞུས། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༢ ལ།

